

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15Pc/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200356
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624200356.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou v právnej veci navrhovateľky – osoby oprávnenej z výživného: A. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. a osoby, ktorá je povinná platiť výživné: E. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zastúpenej: JUDr. Michal Matala, advokát, so sídlom F. G. H. X, XXX XX I., o určenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh v celom rozsahu z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka v podanom návrhu zo dňa 19.01.2024 žiadala zaviazať osobu, ktorá je povinná platiť výživné (ďalej len „povinný z výživného“), t. j. svojho otca povinnosťou prispievať na svoju výživu dieťaťa výživným v sume 200,-Eur mesačne a úhrady polovice školného pravidelne k 01.09. a 30.01. počas návštevy školy.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že žije v spoločnej domácnosti s obidvoma rodičmi, ktorí sa minulý rok rozviedli a jej otec sa dlhovo odmieta podieľať na výživnom a na úhrade iných nákladov spojených s bývaním. Na základe neúnosnej situácie navrhovateľka domácnosť rodičov navštevuje len sporadicky, otec na navrhovateľku (ako aj ostatných členov domácnosti) vyvíja nátlak, neustále osočuje matku, uráža ju, ako aj navrhovateľku a jej sestru. Táto situácia je pre navrhovateľku psychicky náročná a nedokáže sa s ňou vyrovnáť. Povinný z výživného odmieta navrhovateľku ako aj jej sestru podporovať počas štúdia, nakoľko sa povinný z výživného podľa tvrdenia navrhovateľky k ich štúdiu stavia tak, že navrhovateľka (aj spolu so sestrou) má pomáhať povinnému z výživného, nie míňať peniaze na školy, ktoré im nie sú treba. Ďalej navrhovateľka uviedla, že otec pracuje ako SZČO, jeho príjem nevedela uviesť, nakoľko svoj príjem pred matkou skrýva a zamedzil jej prístup k dovtedy spoločnému účtu. Navrhovateľka sa ďalej vyjadrila, že sa štúdiom pripravuje na svoje povolanie a vyživovaciu povinnosť voči nej si plní len jej matka. Preto podala predmetný návrh na určenie vyživovacej povinnosti povinného z výživného. Mesačné náklady navrhovateľky v Bratislave sú 400,-Eur, polovicu bude uhrádzať matka (doteraz platila všetky výdavky navrhovateľky matka sama) od otca žiada úhradu polovice mesačných nákladov na živobytie, t. j. 200,-Eur mesačne. V súvislosti so štúdiom navrhovateľka uhrádza školné vo výške 1.000,-Eur v zimnom semestri a sumu 890,-Eur v letnom semestri. Tiež žiadala, aby sa povinný z výživného podieľal na úhrade polovice uvedených výdavkov na školné.

K podanému návrhu navrhovateľka pripojila svoj rodný list, z ktorého je zjavné, že povinný z výživného je jej otcom a potvrdenie o návšteve školy, v zmysle ktorého je navrhovateľka študentkou prvého ročníka dennej formy bakalárskeho štúdia J. C. K. L. A. M. A. L., N. J. B., odbor zubný technik.

Podaním zo dňa 26.02.2024 navrhovateľka doplnila svoj návrh o rozpis mesačných výdavkov spolu s listinnými dôkazmi. Medzi svoje mesačné výdavky navrhovateľka zaradila ubytovanie 180,-Eur, strava (obedy 7,-Eur x 21 dní počas vyučovania) 147,-Eur, drogeria 30,-Eur, cestovné domov jedenkrát

do mesiaca 25,-Eur, ročný lístok na MHD 240,-Eur / 10 mesiacov, čo činí 24,-Eur mesačne. Do uvedeného rozpočtu navrhovateľka nezahrnula výdavky na zabezpečenie školských pomôcok, ktoré si navrhovateľka zakúpila z peňazí z brigád. Jednalo sa o 900,-Eur na začiatku zimného semestra a 100,-Eur nedávno. Navrhovateľka predložila súdu smernicu rektora č. 1/2023 o výške školného a poplatkov spojených so štúdiom na J. A. L. v akademickom roku 2023/2024.

3. Povinný z výživného vo vyjadrení zo dňa 07.03.2024 oznámil súdu, že s návrhom na určenie výživného pre plnoleté dieťa nesúhlasí. Uviedol, že navrhovateľka je dcérou povinného z výživného, ktorého manželstvo s matkou navrhovateľky bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15Pc/2/2023 zo dňa 31.07.2023. Povinný z výživného ďalej uviedol, že si vždy plnil vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke dobrovoľne, a to aj počas jej predchádzajúcich vysokoškolských štúdií vrátane prípravy na tieto štúdiá. Napriek tomu, že povinný z výživného má vážne zdravotné problémy s chrbticou, ktoré ho obmedzujú v každodennom bežnom živote, navrhovateľka sa nezaujíma o jeho zdravotný stav a neposkytuje mu žiadnu pomoc. Navrhovateľka povinného z výživného dlhodobo ignoruje a neprejavuje o neho žiadny záujem. Ďalej povinný z výživného poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľku podporoval počas jej dvoch predchádzajúcich vysokoškolských štúdií na O. P. J. B., pričom ani jedno z dvoch predchádzajúcich vysokoškolských štúdií navrhovateľka neskončila. Preto mal povinný z výživného za to, že priznanie výživného navrhovateľke by bolo s ohľadom na vyššie uvedené aj v rozpore s dobrými mravmi a zákon by nemal chrániť tzv. večných študentov. Povinný z výživného mal za to, že navrhovateľka má 26 rokov a je schopná sa sama živiť. Z finančných prostriedkov povinného na jeho podnikateľskom účte dňa 13.09.2023 poukázala matka navrhovateľky, ktorá bola v tom čase disponentkou účtu, sumu 3.000,-Eur v prospech navrhovateľky, ktorá zrejme tieto finančné prostriedky povinného bez jeho súhlasu použila na financovanie svojho ďalšieho štúdia. Povinný z výživného predložil súdu listinné dôkazy na preukázanie jeho príjmu.

4. Na pojednávaní dňa 18.03.2024 navrhovateľka bola osobne prítomná. Povinný z výživného ako aj jeho právny zástupca boli na pojednávaní prítomní osobne tiež.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, výsluchom svedka F. B., narodenej XX.XX.XXXX, prečítaním návrhu na určenie výživného na plnoleté dieťa, rodeného listu, potvrdenia o štúdiu, rozpis výdavkov oprávnenej za účelom určenia výživného pre plnoleté dieťa spolu s listinnými dôkazmi, vyjadrenie povinného spolu s listinnými dôkazmi.

6. Navrhovateľka na pojednávaní naďalej trvala na podanom návrhu na určenie výživného, nakoľko odmalička bolo jej snom mať prácu, ktorá má zmysel, ktorou by pomáhala ľuďom a určitým spôsobom ovplyvňovala ich životy a keďže si už dávno uvedomila, že v práci bude 80 % svojho času, chcela cítiť pocit zadosťučinenia, chcela mať prácu, ktorú by nebrala len ako prácu, ale ktorá by ju bavila a cítila by, že je na tomto svete potrebná. K predchádzajúcim vysokoškolským štúdiám uviedla, že na prvú vysokú školu nastúpila ako 21 ročná, udržala sa na nej len jeden rok kvôli osobným problémom. Mala prvý vážny vzťah s ex-priateľom, ktorý sa s ňou bezdôvodne a odporne rozišiel. Doma to taktiež nebolo ružové. Po celý čas štúdia chodila navrhovateľka na víkendy domov a jej otec ju od toho odhovárал, namiesto toho, aby ju podporil v náročných chvíľach, psychicky ju deptal, chcel, aby navrhovateľka robila to, čo jemu dáva zmysel a tým je farmárčenie na záhradkách. Vyhadzoval ju z domu. Chcel, aby platila nájom a energie. Navrhovateľke ako aj jej sestre nadáva, že sú sprosté a nikdy nič nedosiahnu. Samotný rozchod s ex-priateľom navrhovateľku veľmi psychicky poznačil a keďže sa na „zubárinu“ dostala celkom jednoducho, povedala si, že sa dá dokopy a s čistou hlavou a láskou k „zubárine“ nastúpim o rok už do druhého ročníka. Od devätnástich rokov navrhovateľka chodila pravidelne na brigády do F.. Tak to bolo aj hneď po strednej. Jediný krát kedy nebola, bolo v prvom ročníku, keď bola na „zubárine“. Čiže mala vždy našetrené peniaze, pretože otec ju už po „zubárine“ neživil. Čiže vlastne ju živil len ten prvý rok na tej „zubárine“, odvtedy nie. Dokonca ani nebývala doma, aj keď bola na „zubárine“, nesúhlasil s tým, aby študovala, pretože ponízuje akýchkoľvek lekárov a celkovo vzdelaných ľudí. Podľa vyjadrenia navrhovateľky, ju celý čas od toho odhovárал. Následne navrhovateľka išla znovu na prijímací test na „zubárinu“, ale už sa nedostala. Znovu išla do F. zarobiť si a keďže to bol stále jej sen, išla to skúsiť posledný krát, ale bohužiaľ sa ani tentokrát nedostala. Mala ale záložný plán - medicínu, kam sa dostala a rozhodla sa nastúpiť, keďže by mohla po škole robiť zubnú chirurgiu v nemocnici, tak ako vždy chcela. Znovu si išla zarobiť do F., aby mala na užitie sa počas školy a keďže otec ju naďalej odmietal živiť, po prvom ročníku bola nútená ísť znovu do F., a to na tri mesiace, pracovala sedem dní v týždni, desať hodín, bývala v pivnici, kde bolo vlhko a chladno. Tu navrhovateľka prechladla a skončila v nemocnici

s akútnym zápalom močových ciest. Musela odísť domov a nedalo sa jej pracovať. Celé leto chodila po doktoroch, snažila sa vyliečiť. Po lete nastúpila do druhého ročníka, ešte stále nevyliečená a bez peňazí. Zimný semester nejako zvládla, ale po skúškovom sa dobrovoľne vzdala sna byť lekárkou, pretože to už aj psychicky nezvládala chodiť do školy nevyliečená a mať strach, že si nebude vedieť zaplatiť ďalšie štyri roky. Uvedené ju odradilo od štúdia, nakoľko sa cítila veľmi slabá, nezvládala si zaplatiť ešte ďalšie štyri roky školy. Odišla v najväčšom zúfalstve, že čo s ňou bude a tak si poslala prihlášku na zubnú techniku. Z určitej časti to vtedy spĺňalo to, čo navrhovateľka od práce chcela, ale teraz jej to dáva veľký zmysel a úplne sa v tom našla. Navrhovateľka potvrdila, že má 26 rokov a konečne si vďaka tomu, že je staršia uvedomuje, že jej cieľom bolo po strednej škole študovať a nie starať sa o to, aby sa sama užívala. Vzhľadom na to, že jej otec ju finančne podporoval len jeden rok vysokej školy, chce, aby si začal konečne plniť svoju rodičovskú povinnosť aspoň teraz. Nechce kvôli nemu opustiť aj ďalšiu školu.

7. Povinný z výživného na pojednávaní na svojom vyjadrení, a to na nedôvodnosti podaného návrhu naďalej trval. Opätovne poukázal na to, že ide už o tretie vysokoškolské štúdium navrhovateľky, pričom priznanie výživného navrhovateľke by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež poukázal na to, že povinný z výživného si vždy plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke dobrovoľne a nie sú pravdivé tvrdenia, že by ju nepodporoval v predchádzajúcom vysokoškolskom štúdiu s tým, že pred podaním návrhu bola poukázaná z finančných prostriedkov navrhovateľke suma vo výške 3.000,- Eur a tak isto aj po podaní návrhu bola minulý týždeň navrhovateľke poukázaná suma vo výške 890,- Eur. Aj vzhľadom na tieto dve úhrady, keďže v podstate ide celkovo o sumu takmer 4.000,- Eur, mal za to, že povinný z výživného si plnil svoju vyživovaciu povinnosť a ak by bol súd toho názoru, že navrhovateľka má nárok na výživné, chcel, aby súd zohľadnil aj tieto dve platby zo strany povinného.

8. Vykonanie vyššie uvedených úhrad navrhovateľka potvrdila, nemala však za to, že tieto finančné prostriedky (suma 3.000,-Eur) boli poukázané od povinného z výživného dobrovoľne, nakoľko ich poukázala navrhovateľke jej matka, ktorá bola oprávnená s uvedenými finančnými prostriedkami disponovať. Úhradu 890,-Eur vykonal povinný z výživného dobrovoľne po začatí konania v domnelí, že jej vykonaním dôjde s späťvzatiu návrhu. Povinný z výživného s uvedenou argumentáciou navrhovateľky nesúhlasil.

9. Sudkyňa oboznámila účastníkov konania s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky vo veci vyživovacej povinnosti k plnoletým osobám, a to s Nálezom Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2121/14 zo dňa 30.09.2014, rozhodnutím Najvyššieho súdu SR nachádzajúcim sa v zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu R 66/2023, spisová značka 7CdoR/5/2023 z 27.04.2023 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/188/2022 z 29.06.2023 zverejneným v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu pod č. R 64/2023.

V zmysle Nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2121/14 zo dňa 30.09.2014 dospelý jedinec by mal byť v zásade schopný sa postarať sám o seba a dôvod pre stanovenie vyživovacej povinnosti by preto mal byť odôvodnený konkrétnymi okolnosťami daného prípadu. Úlohou súdu je preto vyjadriť sa tiež k tomu, či daný typ vzdelania predstavuje ešte prípravu na budúce povolanie alebo ide len o nadštandardné dopĺňovanie znalostí bez tejto nadväznosti. Nie je možné akceptovať, aby okresné súdy rozhodovali o zvýšení výživného bez toho, aby mali naisto preukázané, že je vôbec odôvodnená samotná existencia vyživovacej povinnosti. Teda bez toho, aby sa dostatočne a presvedčivo nevysporiadali s vyššie popísanou otázkou účelnosti štúdia a poriadneho vykonávania tohto štúdia.

V zmysle rozhodnutie Najvyššieho súdu SR nachádzajúce sa v zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu pod číslom R 66/2023, spisová značka 7CdoR/5/2023 z 27.04.2023, rodičia sú zodpovední za všestranný rozvoj svojich detí a z toho tiež vyplýva, že sú povinní dbať o to, aby dieťa našlo zdroj svojej obživy práve v takom odbore, pre ktorý má schopnosti a nadanie a v ktorom sa môže náležite uplatniť. Je však vždy dôležité, aby sa súdy starostlivo zaoberali konkrétnymi okolnosťami každého prípadu a najmä účelnosťou tohto štúdia. Toto štúdium by totiž malo slúžiť na prehlbovanie predchádzajúceho vzdelania, na ktoré spravidla nadväzuje, resp. malo by viesť k lepším budúcim vyhladkam na získavanie prostriedkov pre svoje životné potreby prácou. Môže samozrejme nastať aj prípad, keď toto ďalšie štúdium na predchádzajúce štúdium priamo nadväzovať nebude, avšak z konkrétnych okolností bude zrejmé, že aj tak je potrebné preferovať záujem na zvýšení kvalifikácie dieťaťa.

K neurčeniu výživného s odôvodnením, že výživné by bolo v rozpore s dobrými mravmi, súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/188/2022 z 29.06.2023, zverejnené v zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu pod číslom R 64/2023, situácia, kedy by bolo určenie výživného v rozpore s dobrými mravmi: Predpokladá to také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu

práva priznať výživné, nevplyva na zánik vyživovacej povinnosti, tá trvá naďalej. Avšak pre prekážku rozporu s dobrými mravmi súd nemôže výživné priznať. Prekážku rozporu s dobrými mravmi však netvorí okolnosť na strane povinného, teda ak sa oprávnený nezachoval voči povinnému žiadnym spôsobom odôvodňujúcim aplikáciu tohto ustanovenia, potom ani objektívne okolnosti na strane povinného nemôžu spôsobiť, že súd výživné neprizná. Ide o úplnú stratu nároku, preto nie je možné použiť toto ustanovenie ako modifikačný činiteľ a na jeho základe výšku požadovaného výživného primerane znížiť. Ak bolo právo na výživné priznané pred tým, než nastali skutočnosti odôvodňujúce zánik nároku, môže povinný požiadať súd o zrušenie rozhodnutia v zmysle § 78 zákona o rodine. Pri dobrých mravoch ide o vyjadrenie všeobecne uznávaných morálno-etických hraníc správania v medziľudských vzťahoch, ktoré sa považujú v spoločnosti za správne, dobré a v súlade s prevládajúcimi morálnymi hodnotami v spoločnosti.

10. Dopytom na navrhovateľku bolo zistené, že prvé štúdium bolo ukončené z dôvodu veľkého emočného vypätia po rozchode s partnerom a v dôsledku toho došlo k ukončeniu štúdia. Navrhovateľka potvrdila tiež, že k ukončeniu štúdia došlo z dôvodu nevykonania záverečných skúšok v letnom semestri. Ďalšie štúdium na lekárskej fakulte, tu navrhovateľka úspešne absolvovala prvý ročník vysokoškolského štúdia, v druhom ročníku z dôvodu zdravotných problémov, silného zápalu mechúra a problémov s obličkami, predmetný akademický rok z dôvodu zdravotných problémov bol náročný a v druhom ročníku po vstupe do letného semestra sa navrhovateľka rozhodla predmetné štúdium ukončiť z dôvodu, že štúdium opätovne z emočného hľadiska z dôvodu vážnych zdravotných problémov a problémov v domácnosti nezvládla. Na dopyt, či využila možnosti, ktoré je štúdium ponúkalo, a to prerušenie štúdia do stabilizácie zdravotného stavu, navrhovateľka uviedla, že predmetnú možnosť nevyužila. Zároveň navrhovateľka poukázala na to, že pre ňu je rozhodujúce to, že otec ju podporoval len počas toho prvého štúdia, na ďalších dvoch štúdiách, ju už otec vôbec žiadnym spôsobom nepodporoval. Teraz je však pripravená, aj vzhľadom na to, že už má dostatočný počet rokov, vie čo chce robiť a teda predmetné štúdium chce úspešne ukončiť, preto potrebuje na to podporu otca.

11. Svedkyňa F. B., narodená XX.XX.XXXX (matka navrhovateľky) potvrdila, že povinný z výživného podporoval navrhovateľku len počas jediného vysokoškolského štúdia, a to zubné lekárstvo, teda jediná tú vysokú školu hneď po ukončení stredoškolského štúdia jej platil. Svedkyňa potvrdila, že navrhovateľke prispieva na výživu pravidelne sumou 200,- Eur mesačne, ale na ďalšie výdavky nemá finančné prostriedky. Svedkyňa spochybnila povinným tvrdené zdravotné problémy, nakoľko ho videla jazdiť na bicykli s batohom a puckou v ruke. Opakovane sa vyjadriala, že povinný z výživného navrhovateľke platil len jednu školu. Ďalej poukázala na tú skutočnosť, že navrhovateľka spravila niekoľko zlých rozhodnutí, ale túto školu dokončí aj keby čo bolo, lebo ju veľmi baví a je to to, čo chce robiť.

K dôvodom predčasného ukončenia predchádzajúcich vysokoškolských štúdií svedkyňa uviedla, že na prvej vysokej škole, to vtedy mala takú vážnu známosť a hlúpa si myslela, že to bude na celý život. Prvý ročník skončila, vtedy si preniesla jednu skúšku do druhého ročníka a v druhom ročníku túto skúšku nespravila, lebo sa cez prázdniny úplne zosypala. To bol jediný rok, kedy nepracovala. Potom to ešte skúšala, následne sa dostala na lekárstvo všeobecné. Tam prvý ročník prešla bez problémov, naozaj veľmi jednoducho, potom ale skončil prvý ročník a navrhovateľka išla do Talianska zarobiť si a tam veľmi chorela. Nastúpila do druhého ročníka. Tam ešte prvý semester ako tak spravila, veľmi dobre jej to išlo, veľmi ťažkú skúšku z anatómie spravila v predtermíne a potom v druhom semestri - v letnom svedkyňa nevedela uviesť, čo sa presne stalo, navrhovateľka nechodila nejako po lekároch (bola jedine v tom F., kde ju hospitalizovali), začala navštevovať ambulanciu nefrológie a neurológie, brala antibiotiká, vtedy strašne zoslabla a už absolútne nevládala v tom letnom semestri a ona to jednoducho vzdala. Svedkyňa uviedla, že jej odporučila vykašľať sa na štúdium, zarobiť si a potom to opätovne skúsiť. Aj počas tohto vysokoškolského štúdia počas štúdia medicíny navrhovateľka v prvom ročníku aj pracovala, zarábala si na seba a v tom druhom ročníku to jednoducho vzdala.

Na otázku, či navrhovateľka riešila študijné problémy napríklad prerušením štúdia na istý čas, kým sa stabilizuje zdravotne, prípadne emočne, svedkyňa uviedla, že počas toho štúdia za zubnom lekárstve, tam sa to nedalo, nakoľko po nástupe do druhého ročníka nespravila skúšku a už ďalej sa nedalo. Pri všeobecnom lekárstve, tam z tých zdravotných dôvodov. Svedkyňa však z neúspechu dcéry počas vysokoškolských štúdií viní jej otca, nakoľko keby ju on podporoval, tak navrhovateľka by tú školu skončila.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom

je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 ods. 1 až 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 155 a § 156 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konanie sa začína len na návrh. Účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú osoba oprávnená na výživné a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

18. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona o rodine a CMP súd na základe skutočností zistených z podaného návrhu na zvýšenie výživného, listinných dôkazov predložených účastníkmi konania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na určenie výživného nie je dôvodný.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľka je študentkou J. C. K. L. A. M. A. L. N., M. X, XXX XX B., odbor zubný technik, 1 ročník, denná forma štúdia. Predmetná skutočnosť bola súdu preukázaná predloženým potvrdením o návšteve školy zo dňa 11.09.2023 (č. I. 4 spisu). Predchádzajúce vysokoškolské štúdium navrhovateľky na A. K. O. J. B. v odbore zubné lekárstvo ani v odbore všeobecné lekárstvo navrhovateľka neukončila úspešne z dôvodu nesplnenia predpokladov na úspešné absolvovanie štúdia (neúspešné vykonanie záverečných skúšok v druhom ročníku zimného semestra v odbore zubné lekárstvo a v druhom ročníku letného semestra v odbore všeobecné lekárstvo). Teda štúdium navrhovateľky na J. C. K. L. A. M. A. L. N. v B. je už v poradí tretím pokusom navrhovateľky o získanie vysokoškolského štúdia, pričom predchádzajúce štúdia navrhovateľka nezvládla podľa vlastného udania z dôvodu psychických problémov - prvýkrát pre nešťastnú lásku a druhýkrát pre zdravotné problémy bez toho, aby využila možnosť stabilizovať si zdravotný stav a na ten čas prerušiť štúdium, naopak, ako uviedla svedkyňa počas výsluchu, navrhovateľka to jednoducho opätovne vzdala.

20. Pokiaľ ide o štúdium v odbore zubný technik na J. C. K. L. A. M. A. L. N. J. B., navrhovateľka síce tvrdila, že sa pevne rozhodla predmetné štúdium úspešne ukončiť, a to z dôvodu dostatočnej vyzrelosti (26 rokov), pochopenia, čo chce v živote robiť a záujmu o štúdium, avšak uvedený argument pre určenie vyživovacej povinnosti povinného z výživného voči navrhovateľke neobstojí, nakoľko z vyjadrenia navrhovateľky a z histórie vysokoškolských štúdií navrhovateľky je zrejmé, že navrhovateľka mala vždy záujem študovať na vysokej škole, obidve predchádzajúce vysokoškolské štúdiá ju bavili, videla v nich zmysel, a napriek tomu nedokázala z dôvodu emočnej nestability tieto štúdiá úspešne ukončiť.

Štúdium na vysokej škole je často náročné a vyžaduje si trpezlivosť, odhodlanosť a schopnosť zvládnuť psychickú záťaž predovšetkým počas skúškového obdobia (najmä pri štúdiu náročných odborov ako zubné lekárstvo alebo medicína). Nie každý človek spĺňa vyššie uvedené atribúty pre úspešné ukončenie štúdia. Uvedenú skutočnosť reflektuje aj zákon o rodine v § 43 ods. 3 písm. b) v zmysle ktorého je dieťa povinné plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam. Pokiaľ sa dieťa snaží dosiahnuť stupeň vzdelania presahujúce jeho schopnosti (aj keď ide o cieľ, ktorého dosiahnutie si samo vymienilo), nemožno tejto snahe poskytnúť právnu ochranu v podobe určenia vyživovacej povinnosti povinného rodiča, ktorý ju odmieta plniť dobrovoľne.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností súd teda nezistil tak významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver pre existenciu vyživovacej povinnosti povinného z výživného. Súd mal za to, že táto vyživovacia povinnosť povinného vo vzťahu k navrhovateľke zanikla momentom neúspešného ukončenia prvého vysokoškolského štúdia, počas ktorého si povinný z výživného preukázateľne vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke plnil (zhodné tvrdenia účastníkov konania, potvrdené výpoveďou svedka). Preto súd z dôvodu zániku vyživovacej povinnosti povinného z výživného voči navrhovateľke návrh navrhovateľky na určenie výživného zamietol ako nedôvodný.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline, cestou Okresného súdu Lučenec, D. Q. XX, XXX XX I..

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.